

Kartoffelmel og Stivelse.

Indførselen heraf androg 1890—94: 7,⁶ Mill. Pfd., 1895: 7,⁹ Mill. Pfd. og 1896: 10,⁶ Mill. Pfd. Indførselens Værdi var i sidstnævnte Aar 723,000 Kr. Der fandt dog en Udførsel Sted til Værdi 57,000 Kr.

I de seneste Aar har vor første Fabrik for Tilvirkning heraf rejst sig (jfr. Haandværkets og Industriens Udbudvalgs Adresse til Landstinget, I, S. 29). Det fremgaar af disse, at den arbejder med Tab, da det toldfri Produkt, den fremstiller, ikke kan modstaa Konkurrencen med de 660 tydske Fabrikkers Overproduktion.

Fabrikationens Raaproduct, Kartofflen, har vort Land ingen Mangel paa; særlig er den kaldet til at erstatte anden Rodfrugtdyrkning i Sjællands ringere Egne. Mest fremtrædende dyrkes den i Aalborg og de 3 sydbestlige jydskke Amt. I vor udenrigs Handel kan Dyrkningen ikke finde nogen væsentlig Støtte, begrundet i dens lidet Værdi i Forhold til Vægten. Og fra Industriens Side vises der den meget lidet Opmærksomhed, siden vore Brænderier i Hovedsagen have ophørt med at anvende den. I 1896 fandt ca. 77,000 Tdr. Anvendelse i dette Njemed, hvilket var 1,⁴ pCt. af Aarets Høst. Den lidet Anvendelse til industrielle Foretagender i Sammenligning med andre Lande, skyldes vore særlige Beskatnings- og Fortoldningsforhold for de færdige Produkter deraf. En Forbedring i denne Retning maa derfor være meget gavnlig for de Landsdele, der, begrundet i deres Jordbundsforhold, ere henviste til denne Dyrkning. Udbalget foreslaar derfor Told paa her omhandlede Produkter til Støtte for en indenlandsk Fabrikvirksomhed og til Gavn for Landbruget.

Mølleprodukter.

Mølleindustrien og de Forhold, hvorunder den har arbejdet i den senere Aarrække, har været udførligt behandlet af Toldkommissionen, ligesom der for denne har været forelagt en udførlig Statistikk, der belyser Resultaterne af de ugunstige Vilkaar for dens Trivsel. I det Udbalget henviser til Toldkommissionens Betænkning, Afdeling B., S. 31—45, og endvidere til det supplerende Bilag, der i November 1897 af Mølleforeningen er tilstillet Lovgivningsmagten, indskrænker det sig til, hvad selve Industrien angaar, at bemærke, at det finder den givne Begrundelse for en Bestyttelsestold saa fylldig, som ønskes kan.

Da Mølleindustriens Forhold til Landbruget ikke berøres i de omhandlede Indlæg, finder Udbalget dog Anledning til at her belyse den Forbindelse, der bestaar mellem disse to Virksomheder.

Vor Mølleindustri kulminerede i 1877 med en Overskudsudførsel af 146,7 Mill. Pfd. uformalede Kornvarer til en Værdi af 20,2 Mill. Kr. — Siden da gaar den Skridt for Skridt tilbage og i 1896 have vi en Overskudsindførsel af 44,6 Mill. Pfd. med en Værdi af 3,2 Mill. Kr. — Forskellen mellem nu og da er saaledes 191,3 Mill. Pfd. i Varemængde, og Værdien 23,4 Mill. Kr. Mølleindustriens Betydning for Landets Omsetningsforhold i økonomisk Henseende kommer ret karakteristisk frem i det nævnte Aar. Aaret gav Landet en tarvelig Høst af Vaarsæd, hvorfor 1877 er det første Aar, hvori Danmark har en større Kornindførsel end Udførsel. Overskudsindførselen var 4,7 Mill. Pfd. med en Udførsel af 151,4 Mill. Denne var imidlertid hovedsagelig formalede Kornvarer, hvorfor den i Værdi gav Landet en Binding paa denne Konto af 11,9 Mill. Kr. trods Deficitet i Varemængden.

Den Kornfort, der først og fremmest rammes af Mølleindustriens Tilbagegang, er Hveden. Ligesom Mølleindustrien kulminerer i 1877, falder Hvededyrkningens Wendepunkt samtidig dermed.